

Súd: Okresný súd Malacky
Spisová značka: 9P/67/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1616202861
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Adriana Šimková
ECLI: ECLI:SK:OSMA:2016:1616202861.2

Uznesenie

Okresný súd Malacky vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, št. prísl. SR, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Malackách, so sídlom Záhorácka č. 2942/60A, Malacky, dieťa rodičov: matka T. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, D., adresa pre doručovanie: T. X, D., št. prísl. SR a otec B. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, D., o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, rozhodujúc o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd dočasne zveruje maloletého B. do osobnej starostlivosti matky a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9P/67/2016.

Otec je povinný predbežne prispievať na výživu maloletého B. výživným vo výške 50 Eur mesačne, počnúc vydaním tohto rozhodnutia, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu, vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 9P/67/2016.

odôvodnenie:

Dňa 06.04.2016 doručila matka Okresnému súdu Malacky návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu a zároveň žiadala aj nariadiť predbežné opatrenie, ktorým sa domáha zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a zároveň zaviazania otca na prispievanie výživného na maloleté dieťa. Svoj návrh odôvodnila tým, že s otcom maloletého dieťaťa sa zoznámila na jar v roku 2011, v spoločnej domácnosti žili od septembra 2011 a manželstvo uzavreli dňa XX.XX.XXXX pred Obecným úradom v C.. Z ich vzťahu sa im narodil syn B. P., nar. XX.XX.XXXX. Z predchádzajúceho vzťahu má ešte dcéru R. J., nar. XX.XX.XXXX, ktorá je zverená do starostlivosti otca G. J., nar. X.X.XXXX. Ich spolužitie bolo harmonické približne pol roka. Neskôr začal otec maloletého dieťaťa brať drogy a stal sa závislým na marihuane a pervitíne, nestaral sa o dieťa a pod vplyvom drog sa stále viac zadlžoval. Keď mal syn približne 9 mesiacov, začal sa otec maloletého dieťaťa správať násilnícky - opakovane matku fyzicky napádal, verbálne ju ponižoval, nadával jej a kričal na ňu aj v synovej prítomnosti. Z návrhu vyplýva, že matka nevyhľadala lekára, lebo sa hanbila a nechcela odporcovi uškodiť. Keď ho vlani v máji prepustili z práce, na nátlak rodiny podstúpil trojmesačné liečenie na Prednej Hore. Počas tohto obdobia sa matka aj so synom zdržiavala u rodičov otca maloletého dieťaťa. Niekoľko týždňov po návrate z liečenia sa otec stal znova závislým a vystupňovalo sa psychické násilie voči matke, ktoré sa stávalo neúnosným, lebo k nemu čoraz častejšie dochádzalo v prítomnosti syna. Z uvedených dôvodov matka s maloletým dieťaťom odišla zo spoločnej domácnosti. Z návrhu ďalej vyplýva, že matka je momentálne nezamestnaná a bez príjmu, vzhľadom k veku dieťaťa už nemá nárok na rodičovský príspevok, prídavky na dieťa zatiaľ nepoberá. S bežnými výdavkami jej pomáhajú jej blízky. Otec maloletého dieťaťa od mája 2015 nemá stále zamestnanie, pracuje len príležitostne a o výške jeho príjmu matka nemá vedomosť. Na základe uvedeného matka maloletého dieťaťa navrhuje súdu

vydať predbežné opatrenie, ktorým sa domáha zverenia maloletého dieťaťa do jej osobnej starostlivosti a zároveň zaviazania otca na prispievanie výživného na maloleté dieťa.

Podľa § 102 ods. 1 zákona č. 99/1963 Z. z. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej ako „O.s.p.“), ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 102 ods. 2 O.s.p., v konaní, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, úkony podľa odseku 1 vykoná aj bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 1 O.s.p., predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 75 ods. 2 O.s.p., návrh má okrem náležitostí návrhu podľa § 79 ods. 1 obsahovať opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich nariadenie predbežného opatrenia, uvedenie podmienok dôvodnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, a odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hrozacej ujmy alebo potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v záujme maloletého dieťaťa; ak ide o odovzdanie dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá nie je blízkou osobou maloletého dieťaťa, k návrhu musí byť doložený doklad preukazujúci zapísanie do zoznamu žiadateľov podľa osobitných predpisov. Z návrhu musí byť zrejmé, čoho sa mieni navrhovateľ domáhať návrhom vo veci samej. Návrh musí ďalej obsahovať aj označenie fyzickej osoby, ktorej má byť maloleté dieťa zverené do starostlivosti, alebo označenie zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť maloleté dieťa umiestnené. Návrh podľa odseku 8 musí obsahovať aj výšku zábezpeky na náhradu ujmy.

Podľa § 75 ods. 6 O.s.p., súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 75 ods. 8 prvá veta O.s.p., o nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a), f) O.s.p., predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi najmä, aby:

- a) platil výživné v nevyhnutnej miere;
- f) niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

V ustanovení § 76 ods. 1 O.s.p. sú vymedzené druhy predbežných opatrení, ktoré sú však len ich exemplifikačným výpočtom („najmä“) z čoho vyplýva, že súd môže nariadiť i predbežné opatrenie iného znenia.

Podľa § 76 ods. 4 O.s.p., ak sú návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia (§ 28 a nasl. Zákona o rodine), tieto práva sú pre oboch rodičov rovnaké a rovnako aj obaja rodičia sú povinní zabezpečovať starostlivosť o svoje deti ako aj prispievať na ich výživu (§ 62 a nasl. Zákona o rodine).

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a

majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Procesným inštitútom, ktorý umožňuje poskytnúť ochranu porušeným alebo ohrozeným subjektívnym právam do toho času, kým sa definitívne nerozhodne o veci samej, je predbežné opatrenie. Predbežné opatrenie nie je konečné rozhodnutie, jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Všeobecnou podmienkou pre jeho vydanie je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov, by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením predbežného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru predbežného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pri vydaní konečného rozhodnutia a pri zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana, ako i osvedčenie, že je tu nebezpečenstvo bezprostrednej ujmy. Súd v tejto súvislosti považuje za potrebné zdôrazniť, že pri nariaďovaní predbežných opatrení v konaniach starostlivosti súdu o maloletých, od 1. januára 2012 nie je potrebné zdôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje zdôvodnenie potreby dočasnej úpravy pomerov maloletého dieťaťa v jeho záujme. Uvedenú zmenu zaviedla novela Občianskeho súdneho poriadku (zák. č. 388/11 Z.z.), ktorou sa má odstrániť neprimeraná tvrdosť právnej úpravy, pretože neodôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy bolo často dôvodom, že sa nenariadilo predbežné opatrenie aj napriek tomu, že zmena pomerov týkajúca sa maloletého dieťaťa sa ukázala ako vhodnejšia.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia je dôvodný. S poukazom na vyššie uvedené súd má za to, že nastala situácia, kde je potrebný dočasný zásah súdu. Potreba dočasnej úpravy pomerov u maloletého spočíva v skutočnosti, že je potrebné zabezpečiť výživu maloletého, aj keď v nevyhnutnej miere a je potrebné právne usporiadať pomery, ktoré v súčasnej situácii nastali, vzhľadom na aktuálnu situáciu medzi rodičmi maloletého dieťaťa a tak zastabilizovať ochranu záujmov maloletého Lukáša. Maloleté dieťa sa v súčasnej dobe nachádza v starostlivosti matky, ktorá mu starostlivosť riadne poskytuje, o čom neboli v konaní žiadne pochybnosti. Súd rozhodoval s ohľadom na práva a záujem maloletého dieťaťa, zohľadnil jeho vývojové a citové potreby, ako aj stabilitu výchovného prostredia. Preto vzhľadom k skutkovému stavu opísanému v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, s poukazom na priložené dôkazné listiny, súd maloleté dieťa dočasne zveril do starostlivosti matky.

Nariadením predbežného opatrenia, v znení návrhu matky, ktorému súd v celom rozsahu vyhovel, bude predbežne a dočasne (do rozhodnutia súdu vo veci samej) zabezpečená osobná starostlivosť o maloleté dieťa, čo je zároveň v jeho záujme. Súd sa zároveň stotožnil so skutkovými i právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia vo veci určenia výživného na maloletého zo strany otca, a preto rozhodol tak, ako je vo výrokovej časti tohto rozhodnutia. Pokiaľ ide o výšku výživného, túto súd ustálil na sumu 50 Eur mesačne, pričom táto suma je určená predbežne a podľa názoru súdu je dostatočná na zabezpečenie základných potrieb a výživy maloletého v nevyhnutnej miere. V tejto súvislosti súd poukazuje na ustálenú judikatúru, podľa ktorej zmyslom nariadenia predbežného opatrenia podľa citovaného ustanovenia § 76 ods. 1 písm. a) O.s.p. je zabezpečenie výživy od povinného, ak nastane situácia, že výživa dieťaťa je ohrozená. Na vydanie takéhoto rozhodnutia postačí osvedčenie, že osoba povinná poskytovať výživné je rodičom a osvedčenie schopností a možnosti povinného. Výživné sa pritom určuje v nevyhnutnej miere a je určené len na uspokojovanie základných životných potrieb oprávneného. Súd mal pri nariaďovaní predbežného opatrenia osvedčené, že povinný je otcom maloletého dieťaťa, taktiež mal súd osvedčené, že matka a otec maloletého ukončili svoj vzťah a otec spolu s matkou maloletého dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti. Maloleté dieťa sa fakticky nachádza v starostlivosti matky. Matka v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia uviedla, že navrhuje súdu, aby zaviazal otca na platenie výživného na maloleté dieťa vo výške 50 Eur mesačne. Súd pri určovaní výšky predbežného výživného zohľadnil mesačné náklady maloletého dieťaťa vzhľadom k jeho veku, pričom výška predbežného výživného bola určená vo výške nevyhnutnej na uspokojovanie nevyhnutných životných potrieb dieťaťa. Konečná suma, ktorou bude otec prispievať na výživu maloletého dieťaťa, bude určená v rozhodnutí o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému na čas do rozvodu, ak súd po riadne vykonanom dokazovaní vyhovie návrhu a upraví práva a povinnosti k maloletému dieťaťu.

Nakoľko matka podala dňa 06.04.2016 spolu s návrhom na nariadenie predbežného opatrenia tiež návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu vedenom na tunajšom súde pod spisovou značkou 9P/67/2016, súd predbežné opatrenie v tomto znení nariadil na čas do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Súd bude v konaní rozhodovať po vykonanom dokazovaní, preto predmetné rozhodnutie má len predbežnú povahu a neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je odvolanie prípustné, a to do 15 - tich dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Malacky na Krajský súd v Bratislave, písomne v troch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 veta prvá O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a) a že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2, písm. a/- f/ O.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O.s.p.).

Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu, ak má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, ak odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 a ak ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa (§ 205a ods. 1 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.)